

24 CAPRICCI

Violino

Jordi Cervelló

Reg. B.4060

EDITORIAL DE MÚSICA
BOILEAU

All rights reserved

És il·legal la reproducció total o parcial d'aquesta publicació, així com la seva transmissió per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, magnètic, digital, per fotocòpia, enregistrament o altres mètodes sense permís previ dels titulars del copyright.

It is against the law to totally or partially reproduce this publication or to transfer it by any means, whether electronically, mechanically, magnetically, digitally, by photocopy, recording or by any other methods, without the prior consent of the owners of the copyright.

Es ilegal la reproducción total o parcial de esta publicación, así como su transmisión por cualquier medio, ya sea electrónico, mecánico, magnético, digital, por fotocopia, grabación u otros métodos sin permiso previo de los titulares del copyright.

©Copyright 2020 by Jordi Cervelló Garriga.

©Copyright 2020 Drets d'edició en exclusiva per a tots els països / Derechos de edición en exclusiva para todos los países:

Editorial de Música BOILEAU, S.L.

Provença, 287
08037 Barcelona (Spain)
Tel.: (+34) 932 155 334 - (+34) 934 877 456
boileau@boileau-music.com
www.boileau-music.com

Grafia musical i impressió / Musical notation and printing / Grafía musical e impresión:
Editorial de Música BOILEAU, S.L.

D.L. B.22370-2020
I.S.M.N. 979-0-3503- 4034-5
I.S.B.N. 978-84-17199-69-2

Primera edició: desembre 2020 / First edition: December 2020 / Primera edición: diciembre 2020
Reg: B.4060

Fotografia portada / Cover photos / Fotografía de la portada: David Bagué, luthier.
Violí model 'A. Stradivarius' «Emiliani», 1703, by Joan Plana (New York 2012).

David Bagué, luthier (Barcelona)

El material inclòs en aquesta obra es ven exclusivament per a la formació de violí, i sempre que l'obra s'interpreti en públic i en directe. En cas que el material s'utilitzi per a l'execució per part d'una formació ampliada, o bé que l'obra es difongui per qualsevol mitjà de reproducció mecànica o de comunicació pública, és obligatori el pagament d'una quantitat per l'ús del material. Tots els drets de qualsevol tipus relacionats amb aquesta obra i qualsevol part d'aquesta obra estan estrictament reservats, incloent-hi –sense estar-hi, però, limitats– els drets per a l'escena, ràdio, televisió, cinema, reproducció mecànica, traducció, impressió i venda. La comunicació pública d'aquesta obra, de forma completa o parcial, està subjecta a l'autorització corresponent del luthor. La còpia total d'aquesta obra o de parts separades d'aquesta obra és il·legal i punible de conformitat amb les disposicions de la Llei de la Propietat Intel·lectual vigent. L'ús de còpies, incloent-hi arregaments i orquestracions diferents que publica l'Editor, està prohibit.

The material included in this score is on sale only to be performed on live and in public by violin. In the event of the same material being used in a performance by any other larger ensemble or in the event the work is broadcasted by any mass media or public communication, to be payed in concept of use of material. All the rights of any type related with this work and any part of this work are strictly reserved, including –without being, however, limited– the rights for the scene, radio, television, cinema, mechanical reproduction, translation, printing and sale. The public communication of this work, in a complete or partial way, is subject to the corresponding authorization of the publisher. The total copy of this work or of parts being sorted out from this work is illegal and punishable in accordance with the dispositions of the Law of the valid Copyright. The use of copies, including arrangements and orchestrations different of the ones published by the Publisher there, is prohibited.

El material incluido en esta obra está a la venta exclusivamente para la formación de violín., y siempre que la obra sea interpretada en público, en vivo y en directo. En caso de que el material se utilice para su ejecución por parte de una formación ampliada o la obra sea difundida por cualquier medio de reproducción mecánica o de comunicación pública, será obligatorio el pago de una cantidad en concepto de utilización de material. Todos los derechos de cualquier tipo relacionados con esta obra y cualquier parte de ella están estrictamente reservados, incluyendo –sin embargo, limitados– los derechos para la escena, radio, televisión, cine, reproducción mecánica, traducción, impresión y venta. La comunicación pública de esta obra, de forma completa o parcial, está sujeta a la autorización correspondiente del editor. La copia total de esta obra o de partes separadas de esta obra es ilegal y punible de conformidad con las disposiciones de la Ley de la Propiedad Intelectual vigente. El uso de copias, incluyendo arreglos y orquestaciones diferentes de las publicadas por el Editor, está prohibido.

Legalment PROHIBIDA
la reproducció no autoritzada.

Unauthorised reproduction is legally
FORBIDDEN. Exclusive publishing rights
for all countries.

Legalmente PROHIBIDA
la reproducción no autorizada.

Taula de continguts Table of contents / Tabla de contenidos

Pròleg / Prologue / Prólogo	5
Prefaci / Preface / Prefacio	7
Índex / Summary / Índice	10
Obres / Works / Obras	14
Primi quattro Capricci	
1. Burlesco	14
2. Legato soave	16
3. Animato	18
4. Détaché	20
Cinque Capricci da concorso (2+3)	
5. Grażyna I	22
6. Grażyna II	24
7. Lipiński I	27
8. Lipiński II	29
9. Lipiński III	32
Nove Profili umani	
10. L'ostinato	36
11. Il beffardo	38
12. Il timido	40
13. L'isterico	41
14. L'innamorato	43
15. L'euforico	44
16. Il sonnambulo	47
17. L'ironico	48
18. L'appassionato	50
Due Capricci-studio	
19. La leggerezza	53
20. Il glissando	56
Quattro Capricci da concerto	
21. Riflessione	59
22. Il sorriso	62
23. Giocando	64
24. Milstein caprice	68
Biografia / Biography / Biografía	72

Taller de David Bagué, luthier / Workshop of David Bagué, luthier.

[CAT]

Prima la Música

Jordi Cervelló i el Violí a Solo

Un dels grans pioners de l'escriptura per a violí a solo al costat de les *Sonates i Partites* de Bach va ser sens dubte Telemann, autor de 12 bellíssimes fantasies per a violí sense acompanyament, qui en 1718 escrivia al seu amic el compositor i teòric Mattheson: «cantar és el fonament de la música en tots els seus aspectes. Qui es dediqui a la composició ha de cantar sempre en cadascuna de les seves peces».

El violí, *primarius* entre els instruments monòdics i des dels seus albors fidel seguidor del model inefable que és la veu humana, ha estat sempre el vehicle ideal de les més meravelloses melodies, el company fidel d'altres instruments amb què es complementa en la seva verticalitat harmònica, però fracassant amb certa freqüència quan ha volgut aspirar a la polifonia d'aquells, el piano, el clavecí, l'orgue, en els quals aquesta qualitat li és natural, ara caient en l'aridesa de l'estudi, bé en inútils virtuosismes i vanes teatralitats, molt allunyats tots d'aquest «cantar» pur i genuí que és l'essència del violí.

Jordi Cervelló aconsegueix com pocs aquest miracle de convertir, sense perdre gens de virtuosisme i brillantor, un instrument nascut per la línia, per glorificar la melodia i per

acompanyar o ser accompanied per l'harmonia, en un potent entitat autònoma en què un s'oblida quan l'escucha que és aquest instrument ideat per traçar línies en l'aire: perquè la polifonia adquireix en l'escriptura i la inspiració de Cervelló, perfecte coneixedor del violí fins als seus més recòndits racons, una rara i profunda naturalitat allunyada diametralment d'efectismes superflus.

Deia el gran Nathan Milstein que hi ha dos tipus de violinistes, els que se serveixen de la música per tocar el seu violí, i els que serveixen a la música amb el seu violí. Sens dubte el Mestre Cervelló és un encomiable exemple d'aquesta segona meravellosa categoria de músics que converteixen el seu instrument, les seves composicions, el seu pensament, en un homenatge a aquest privilegiat i únic llenguatge paral·lel al *logos* grec, a la paraula, que és la Música.

Emilio Moreno
Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)
Departament de Música Antiga

[ENG]

Prima la Música

Jordi Cervelló and his Solo Violin Music

Along with the *Sonatas* and *Partitas* by Bach another of the leading pioneers in composing for solo violin was, without doubt, Telemann, who composed 12 very beautiful Fantasies for unaccompanied violin. In 1718 Telemann wrote to his friend, the composer and theorist Mattheson: "*Singing is the fundamental basis of all aspects of music. Anyone who composes must always sing in every one of their works*".

The violin, *primarius* of melody instruments, from its earliest origins always imitated the perfect melodic model, the human voice. The voice has always been the ideal vehicle of the most marvelous melodies as well as being the faithful companion of other instruments which are also able to produce vertical harmonies. However, the violin is generally less successful in polyphony than the piano, harpsichord or organ all of which have an inherent ability to perform polyphony. In the case of the violin attempts at polyphony often give the appearance of being as dry as etudes or they might seem to be pointless virtuosity or merely theatrical gestures, all of which are far removed from the "singing" quality which is the pure and genuine essence of the violin.

Jordi Cervelló is one of the few composers who is successful in this miracle of composing music for an instrument born for singing lines, without losing any virtuosity or brilliance in order to glorify the melody as well as to accompany or be accompanied, into a powerful entity in which the listener forgets when listening to this instrument conceived to create lines in the air. The inspired music of Cervelló, a composer who knows everything about the violin, brings a rare and profound naturalness which is diametrically opposed to superfluous effects.

The great violinist Nathan Milstein observed that there are two types of violinists, those that use music in order to play their violin and those serve music with their violin. Without doubt Maestro Cervelló is a praiseworthy example of the second marvelous category of musicians who convert their instrument, compositions and thoughts into an homage to the privileged and unique language of music, which is parallel to the Greek word *lógos*.

[CAST]

Prima la Música

Jordi Cervelló y el Violín Solo

Uno de los grandes pioneros de la escritura para violín solo junto a las *Sonatas* y *Partitas* de Bach fue sin duda Telemann, autor de 12 bellísimas fantasías para violín sin acompañamiento, quien en 1718 escribía a su amigo el compositor y teórico Mattheson: «*cantar es el fundamento de la música en todos sus aspectos. Quien se dedique a la composición debe cantar siempre en cada una de sus piezas*

El violín, *primarius* entre los instrumentos monódicos, y desde sus albores fiel seguidor del modelo inefable que es la voz humana, ha sido siempre el vehículo ideal de las más maravillosas melodías, el compañero fiel de otros instrumentos con los que se complementa en su verticalidad armónica, pero fracasa con cierta frecuencia cuando quiere aspirar a la polifonía de aquellos, el piano, el clave, el órgano a los que esta cualidad es inherente, bien cayendo en la aridez del estudio, bien en inútiles virtuosismos y vanas teatralidades, muy alejados todos de ese «cantar» puro y genuino que es la esencia del violín.

Jordi Cervelló consigue como pocos ese milagro de convertir, sin perder un ápice de virtuosismo y brillantez, un instrumento nacido para la línea, para glorificar la

melodía y para acompañar o ser acompañado por la armonía, en un potente ente autónomo en el que uno se olvida cuando lo escucha que es ese instrumento ideado para trazar líneas en el aire: porque la polifonía adquiere en la escritura y la inspiración de Cervelló, perfecto conocedor del violín hasta sus más recónditos rincones, una rara y profunda naturalidad alejada diametralmente de efectismos superfluos.

Decía el gran Nathan Milstein que hay dos tipos de violinistas, los que se sirven de la música para tocar su violín, y los que sirven a la música con su violín. Sin duda el Maestro Cervelló es un encomiable ejemplo de esta segunda maravillosa categoría de músicos que convierten su instrumento, sus composiciones, su pensamiento, en un homenaje a ese privilegiado y único lenguaje paralelo al *lógos* griego, a la palabra, que es la Música.

Emilio Moreno

Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)
Ancient Music Department

David Bagué, luthier. Violí model 'A. Stradivarius' «Emiliani», 1703, by Joan Plana (New York 2012).

[CAT]

Prefaci

Jordi Cervelló culmina la seva col·lecció de 24 *Capricci* per a violí sol amb l'últim de la sèrie, *Milstein caprice*, compost a la primavera de 2019. Es tanca així un cicle que Cervelló va començar el 1998 i que ha donat com a fruit una magna obra d'un altíssim valor pedagògic i musical.

El treball es va concebre com un pas útil per afrontar l'obra homònima i incomparable de Paganini, proporcionar amb ells una base sòlida per apropar-se als intrincats capricis del mestre genovès. Així i tot, a la llarga, els 24 *Capricci* de Cervelló s'han mostrat com una cosa més que una simple obra de baula. Més enllà de facilitar recursos violinístics, aquesta col·lecció s'ha d'entendre com una obra de repertori solista amb pes propi. Cadascun dels seus capricis té el segell personal del compositor i la seva validesa com a obra de concert ha estat demostrada per l'excel·lent interpretació de diversos solistes de renom.

El procés ha estat llarg: el compositor es va iniciar amb els 4 capricis (*Primers quatre capricis: Burlesco* núm. 1; *Legato soave*, núm. 2; *Animato*, núm. 3 i *Détache*, núm. 4) a finals de la dècada dels noranta de segle passat i que marcarien la pauta a seguir amb tot el conjunt, ja que, de sempre, el número 24 ha estat la meta principal.

El 2012, després d'un descans en què el compositor es va dedicar a l'escriptura d'obres simfòniques, concertants i de cambra, Cervelló va reprendre el treball d'aquest gènere gràcies a un estímul extern. A les seves mans van arribar obres per a violí procedents de Polònia i que la violinista Kalina Macuta li havia proporcionat: es tractava de la música de la compositora polonesa Grażyna Bacewicz (també violinista i deixebla de Kar Flesch), i de l'eminent violinista Karol Lipiński. El descobriment d'aquestes obres va tenir un efecte instantani a Cervelló, especialment de la primera. En trobar similituds tan evidents entre l'aspecte violinístic de les seves pròpies obres amb les de Bacewicz, el compositor va

emprendre amb entusiasme i celeritat la creació dels seus *Capricci* núm. 5 i núm. 6, que porten precisament el nom d'"A Grażyna". Aquest treball estimulant es va completar amb els tres capricci (núm. 7, núm. 8 i núm. 9) inspirats en els estudis de Lipiński. Va ser el moment de tancar un segon bloc, que va prendre per títol 2 + 3, *cinc capricci de concurs*.

A l'estiu de 2014, Cervelló va accelerar el procés de creació dels seus capricis amb l'escriptura dels seus 9 *Profil Umani*. Es trobava al poble de Les Escaules (Alt Empordà, Girona), lloc on va trobar el temps i energia necessaris per recuperar un antic projecte que va reprendre amb intensitat. Al compositor, ja des de jove, li agradava improvisar: tocar davant d'amics una «falsa» Sonata de Bartok o una obra de Ysaye, emetre amb el violí el plor d'un nen, simular una trucada per telèfon o la sirena d'un cotxe de bombers, reproduir el cant dels ocells... De la mateixa manera, feia temps que es plantejava representar alguns trets característics de la personalitat dels éssers humans, com la ironia, la burla, l'obstinació o l'ensomni. Fruit d'aquest treball enormement gratificant, ja que cada peça l'obligava a buscar una tècnica diferent i sobretot espontània, van néixer aquestes obres que emulaven a diversos perfils humans: *L'ostinato* [*L'obstinat*] (núm. 10), *Il beffardo* [*El burleta*] (núm. 11), *Il timido* [*El tímid*] (núm. 12), *L'isterico* [*L'histèric*] (núm. 13), *L'innamorato* [*L'enamorat*] (núm. 14), *L'euforico* [*L'eufòric*] (núm. 15), *Il sonnambulo* [*El somnàmbul*] (núm. 16), *L'ironico* [*L'irònic*] (núm. 17) i *L'appassionato* [*L'apassionat*] (núm. 18).

Due capricci-studi apareixerien el 2016 titulats *La leggerezza* (núm. 19), caracteritzat per la seva volubilitat i legato canviant; i *Il glissando* (núm. 20), obra amb un caràcter còmic i improvisatiu motivat pels seus *glissandi alla corda* o en staccato. Obrien d'aquesta manera la porta a la composició dels seus últims *Quatre capricis de concert: Riflessione* (núm. 21); *Il sorriso* (núm. 22), que és una paròdia al *Caprici* núm. 13 de Paganini; *Giocando* (núm. 23), obra divertida en què apareix

el cant d'un ocellet d'improvís; i *Milstein Caprice* (núm. 24), últim caprici.

Amb *Milstein Caprice*, dèiem a l'inici, es tanca un cicle començat fa més de vint anys. Aquest últim capricci és un homenatge al gran violinista Nathan Milstein, venerat per Cervelló des de la seva infància i del qual admirava la seva claredat, puresa, precisió i tècnica perfecta del so. Quan Cervelló era jove i estudiava a Milà amb el mestre Franco Tufari, va tenir la sort de coincidir-hi. L'obra està dedicada a la jove violinista María Dueñas i és una obra transparent,

refinada i elegant que deixa que la nostàlgia s'apoderi d'ella fins a les últimes notes. El capricci conclou amb una suavitat extrema mitjançant un *glissando* en *calmissimo* que descansarà en un La del registre agut fins a fonder's en un silenci total. El punt final a un treball de més de dues dècades, un llegat incommensurable al repertori del violí contemporani.

Jordi Flaquer
Pianista i compositor

[ENG]

Preface

Jordi Cervelló completed his collection of 24 *Capricci* for violin solo with the final work of the series, *Milstein caprice*, composed in the spring of 2019. Thus, he brings to a close an important collection which he began in 1998 which, in addition to its inherent musical qualities, has great pedagogical importance.

The collection was conceived as a useful step for violinists before tackling the incomparable works of the same name by Paganini, by providing them a solid basis in order to approach the intricate *Capricci* by the maestro from Genova. Nevertheless, the 24 *Capricci* by Cervelló are more than a simple link in a chain. Beyond their utility in developing violinistic techniques, this collection must also be respected as an important contribution to the violin solo repertoire. Each one of the Cervelló *Capricci* has the distinctive personal stamp of the composer and their validity as concert works has been amply demonstrated through the excellent interpretations of various renowned soloists.

The process of composition has been lengthy. The composer began with 4 *caprichi* (Primi quattro capricci: *Burlesco*, No. 1; *Legato soave*, No. 2; *Animato*, No. 3 and *Détache*, No. 4) at the end of the 1990's. Although his goal was always to compose a cycle of 24 *Capricci* these first four works gave him the inspiration to complete the cycle.

After a period during which Cervelló was composing symphonic works, chamber music and concertos, in 2012 he returned to the *Capricci* cycle thanks to an unusual stimulus. The violinist Kalina Macuta introduced him to the music by Polish composers Grażyna Bacevich (herself a violinist and student of Kar Flesch) and Karol Lipiński, also an eminent violinist. The discovery of these works had an instant effect on Cervelló, especially those of Bacevich. Finding obvious similarities between her works and his own, he enthusiastically returned to composing his *Capricci* Nos. 5 and 6, both of which are titled *A Grażyna* [To Grażyna]. This gave him the stimulus to continue the cycle with three more *Capricci* (Nos. 7, 8 and 9) which were inspired by the *Lipiński Etudes*. At that point he added another group of five *Capricci* titled *2+3, cinco capricci de concurso*. In the summer of 2014 Cervelló quickly moved ahead with the creative process composing *9 Profili umani*. He was in the town of Les Escaules (Alt Empordà, Girona), a setting where he had time and the necessary intense energy to continue this project.

From a young age the composer enjoyed improvisation. He enjoyed playing for friends a «false» Sonata by Bartok or a "work" by Ysaÿe in which he used the violin to imitate a child's cry, a ringing telephone, the sound of a fire truck siren, sounds of birds singing, etc. In the same manner, he had been considering for some time how to represent certain personal human characteristics in music, such as irony, a taunt, stubbornness or dreaming. This process of writing these works was enormously gratifying since each piece required a different technique and, especially, spontaneity, which resulted in works emulating various human characteristics: *L'ostinato* [The Stubborn Man] (No. 10), *Il beffardo* [The Joker] (No. 11), *Il timido* [The Timid Man] (No. 12), *Listerico* [The Hysterical Man] (No. 13), *L'innamorato* [The Man in Love] (No. 14), *L'euforico* [The Euphoric Man] (No. 15), *Il sonnambulo* [The Sleepwalker] (No. 16), *L'ironico* [The Ironic Man] (No. 17) y *L'appassionato* [The Passionate Man] (No. 18).

Due capricci-studi appeared in 2016 and were titled *La leggerezza* (No. 19) which is both volatile and uses a constantly varied legato, and *Il glissando* (No. 20) which has a comic and improvisational character using "glissandi" on the strings and also staccato. These two opened the door to the final *Cuatro caprichos de concierto: Riflessione* (No. 21); *Il sorriso* (No. 22), which is a parody on the *Capricci*, No. 13 by Paganini; *Giocando* (No. 23), a charming work in which there is an unexpected bird song; and *Milstein Caprice* (No. 24).

As was commented earlier, with *Milstein Caprice* this collection which was initiated 20 years ago is brought to a close. *Milstein Caprice* is a transparent work filled with refinement and elegance conveying nostalgia in the final notes. This capricci ends with an extremely gentle *glissando* ending on the highest A that melts into total silence. It is an homage to the great violinist Nathan Milstein, revered by Cervelló from his earliest youth. He admired Milstein's clarity, purity, precision, perfect technique and the sound quality of his playing. While the young Cervelló was studying in Milan with Franco Tufari on an occasion he coincided with Milstein. This work is dedicated to the young violinist María Dueñas. After more than two decades this composition concludes an incomparable legacy for contemporary violin music.

Jordi Flaquer
Pianist and composer

[CAST]

Prefacio

Jordi Cervelló culmina su colección de 24 *Capricci* para violín solo con el último de la serie, *Milstein caprice*, compuesto en primavera de 2019. Se cierra así un ciclo que Cervelló comenzó en 1998 y que ha dado como fruto una magna obra de un altísimo valor pedagógico y musical.

El trabajo se concibió como un paso útil para afrontar la obra homónima e incomparable de Paganini, proporcionar con ellos una base sólida para acercarse a los intrincados caprichos del maestro genovés. Aun así, a la larga, los 24 *Capricci* de Cervelló se han mostrado como algo más que una simple obra de eslabón. Más allá de facilitar recursos violinísticos, esta colección debe entenderse como una obra de repertorio solista con peso propio. Cada uno de sus caprichos tiene el sello personal del compositor y su validez como obra de concierto ha sido demostrada por la excelente interpretación de varios solistas de renombre.

El proceso ha sido largo: el compositor se inició con los 4 *caprichos* (Primi quattro capricci: *Burlesco* nº 1; *Legato soave*, nº 2; *Animato*, nº 3 y *Détache*, nº 4) a finales de la década de los noventa del siglo pasado y que marcarían la pauta a seguir con todo el conjunto, ya que, desde siempre, el número 24 ha sido la meta principal.

En 2012, tras un descanso en el que el compositor se dedicó a la escritura de obras sinfónicas, concertantes y camerísticas, Cervelló reemprendió el trabajo de este género gracias a un estímulo externo. A sus manos llegaron obras para violín procedentes de Polonia y que la violinista Kalina Macuta le había proporcionado: se trataba de la música de la compositora polaca Grażyna Bacevich (también violinista y discípula de Kar Flesch), y del eminentemente violinista Karol Lipiński. El descubrimiento de dichas obras tuvo un efecto instantáneo en Cervelló, especialmente de la primera. Al encontrar similitudes tan evidentes entre el aspecto violinístico de sus propias obras con las de Bacevich, el compositor emprendió con entusiasmo y celeridad la creación de sus *Capricci* nº 5 y nº 6, que llevan precisamente el nombre de *A Grażyna*. Este trabajo estimulante se completó con los tres *capricci* (nº 7, nº 8 y nº 9) inspirados en los estudios de Lipiński. Fue el momento de cerrar un segundo bloque, que tomó por título 2+3, *cinco capricci de concurso*.

En verano de 2014, Cervelló aceleró el proceso de creación de sus caprichos con la escritura de sus 9 *Profili umani*. Se hallaba en el pueblo de Les Escaules (Alt Empordà, Girona), lugar donde encontró el tiempo y energía necesarios para recuperar un antiguo proyecto que retomó con intensidad. Al compositor, ya desde joven, le gustaba improvisar: tocar delante de amigos una «falsa» Sonata de Bartok o una obra de Ysaye, emitir con el violín el llanto de un niño, simular una llamada por teléfono o la sirena de un coche de bomberos, reproducir el canto de los pájaros... De la misma forma, llevaba tiempo planteándose representar algunos rasgos característicos de la personalidad de los seres humanos, como la ironía, la burla, la obstinación o la ensordecimiento. Fruto de este trabajo enormemente gratificante, ya que cada pieza lo obligaba a buscar una técnica distinta y sobre todo espontánea, nacieron estas obras que emulaban a varios

perfiles humanos: *L'ostinato* [El obstinado] (nº 10), *Il beffardo* [El burlón] (nº 11), *Il timido* [El tímido] (nº 12), *L'isterico* [El histérico] (nº 13), *L'innamorato* [El enamorado] (nº 14), *L'euforico* [El eufórico] (nº 15), *Il sonnambulo* [El sonámbulo] (nº 16), *L'ironico* [El irónico] (nº 17) y *L'appassionato* [El apasionado] (nº 18).

Due capricci-studi aparecerían en 2016 titulados *La leggerezza* (nº 19), caracterizado por su volatilidad y legato cambiante; e *Il glissando* (nº 20), obra con un carácter cómico e improvisativo motivado por sus *glissandi alla corda* o en staccato. Abrían de esta forma la puerta a la composición de sus últimos *Cuatro caprichos de concierto: Riflessione* (nº 21); *Il sorriso* (nº 22), que es una parodia al *Capricho* nº 13 de Paganini; *Giocando* (nº 23), obra divertida en la que aparece el canto de un pajarito de improviso; y *Milstein Caprice* (nº 24), último capricho.

Con *Milstein Caprice*, decíamos al principio, se cierra un ciclo empezado hace más de veinte años. Este último capricho es un homenaje al gran violinista Nathan Milstein, venerado por Cervelló desde su infancia y del cual admiraba su claridad, pureza, precisión y técnica perfecta del sonido. Cuando Cervelló era joven y estudiaba en Milán con el maestro Franco Tufari, tuvo la suerte de coincidir con él. La obra está dedicada a la joven violinista María Dueñas y es una pieza musical transparente, refinada y elegante que deja que la nostalgia se apodere de ella hasta sus últimas notas. El capricho concluye con una suavidad extrema mediante un *glissando en calmissimo* que descansará en un La del registro agudo hasta fundirse en un silencio total. El broche final a un trabajo de más de dos décadas, un legado incommensurable al repertorio del violín contemporáneo.

Jordi Flaquer
Pianista y compositor

David Bagué, luthier. Violín model 'A. Stradivarius' «Emilianus», 1703, by Joan Plana (New York 2012).

Índex / Contents / Índice

- 1. Burlesco** (1'16") 14
 (Primi quattro Capricci)

Allegro grazioso e con brio $\text{♩} = 96-100$

Capricci molt ritmat, de caràcter humorístic i contrastat. La majoria d'intervals estan en doble corda.

Very rhythmic. Humorous and with contrasts. Most of the intervals are on double strings.

Capricho muy ritmado, de carácter humorístico y contrastado. La mayoría de intervalos están en doble cuerda.

- 3. Animato** (1'56") 18
 (Primi quattro Capricci)

Andante $\text{♩} = 60$
con ironia

La primera part d'aquest caprici és irònica i grotesca. Després, a l'Allegro Vivace, les dobles cordes en *saltellato* s'enmarquen en un ambient una mica folklòric.

The first part is ironic and grotesque. Later in the Allegro Vivace double strings *saltellato* with a folkloric character are used.

La primera parte de este capricho es irónica y grotesca. Luego, en el Allegro Vivace, las dobles cuerdas en *saltellato* se emmarcan en un ambiente algo folclórico.

- 5. Grażyna I** (2'58") 22
 (Cinque Capricci da concorso)

Moderato $\text{♩} = 60$

Una lenta introducció, que conclou amb tres cops d'arc *ricochet*, porta a una sèrie d'acords realitzats arc a baix. Després, i amb el mateix ritme de sisets en semicorxera, s'opta per les lligadures. La secció culmina en un *marcato* que conduceix a l'ambient tranquil de l'inici.

A slow introduction that ends with three strikes of the bow *ricochet* leading to a series of down bow chords with the same rhythm of groups of six sixteenth notes slurred. This section ends with a *marcato* that leads back to the tranquility of the opening section.

Una lenta introducción, que concluye con tres golpes de arco *ricochet*, lleva a una serie de acordes realizados arco abajo. Luego, y con el mismo ritmo de seisillos en semicorchea, se opta por las ligaduras. La sección culmina en un *marcato* que conduce al ambiente tranquilo del inicio.

- 2. Legato soave** (2'05") 16
 (Primi quattro Capricci)

Introducció: moderato $\text{♩} = 84-88$

Té una introducció d'estil paganinià. L'obra demanda un legato lleuger en les quatre cordes.

Introduction in the style of Paganini. Gentle legato on the four strings.

Tiene una introducción de corte paganiniano. La obra demanda un legato ligero en las cuatro cuerdas.

- 4. Détaché** (1'13") 20
 (Primi quattro Capricci)

Presto $\text{♩} = 96$

El seu inici és una al·lusió al Presto de la 1a Sonata de Bach. Després esdevé un joc molt ràpid de dobles i simples notes agrupades en motius de tres i sis notes.

Begins with an allusion to the Presto of the first Sonata by Bach. Later there is play between double and single notes which is very fast in groups of three and six notes.

Su inicio es una alusión al Presto de la 1ª Sonata de Bach. Luego se convierte en un juego muy rápido de dobles y simples notas agrupadas en motivos de tres y seis notas.

- 6. Grażyna II** (3'40") 24
 (Cinque Capricci da concorso)

Capriceo
Sostenuto $\text{♩} = 88$

La seva introducció és típica del gènere dels capricis. Enllaça amb una secció extensa de molta varietat rítmica a tempo d'Allegro. Els acords de tres notes lligades i tocades simultàniament confereixen major força al moviment. Un breu Presto molt decidit porta al final, molt marcat.

Opens with an introduction typical of capricios which leads to an extensive section with considerable rhythmic variety in an Allegro. Legato chords of three notes played simultaneously which give more force to the rhythm. A brief and decisive Presto leads to a highly marked ending.

Su introducción es típica del género de los caprichos. Esta enlaza con una extensa sección de mucha variedad rítmica a tempo de Allegro. Los acordes de tres notas ligadas y tocadas simultáneamente confieren mayor fuerza al movimiento. Un breve Presto muy decidido lleva al final, muy marcado.

7. Lipiński I (2'24") 27
 (Cinque Capricci da concorso)

Andante sostenuto

f deciso

Aquest és un capricci de dificultat progressiva. La introducció és alegre i ens porta a fòrmules molt útils i variades tant per a la mà esquerra com per a la de l'arc.

Progressively more difficult. Begins with a happy introduction that leads to varied passages which are useful for both the left hand and the bow.

Este es un capricho de dificultad progresiva. La introducción es alegre y nos lleva a fórmulas muy útiles y variadas tanto para la mano izquierda como para la del arco.

9. Lipiński III (3'24") 32
 (Cinque Capricci da concorso)

“Quasi una cadenza”

Moderato $\text{♩} = 72$
misterioso

p pont. *pp sul tasto* *p <>* *pp sul tasto* *f deciso*

En aquest capricci s'introdueix el *tremolo*, que apareix per duplicat des del primer compàs. En tota l'obra es percep una escriptura valenta i agitada, alternant notes ràpides (sigui en lligat o en *saltellato*), acords de tres cordes simultànies al taló i –abans del Presto final–, un Maestoso indicat amb *fff* però matisat amb *cantando*. És una obra excel·lent com a via de progrés.

In this capriccio *tremolo* is introduced twice beginning in the first measure. Throughout this capricho the writing is courageous and agitated, alternating fast legato notes *saltellato*, chords on three simultaneous strings at the bridge. Before the final Presto there is a Maestoso with *fff* with the indication *cantando* [singing]. Excellent for making progress.

En este capricho se introduce el *tremolo*, que aparece por duplicado desde el primer compás. En toda la obra se advierte una escritura valiente y agitada, alternando notas rápidas (sea en ligado o en *saltellato*), acordes de tres cuerdas simultáneas en el talón y –antes del Presto final– un Maestoso indicado con *fff* pero matizado con *cantando*. Es una obra excelente como vía de progreso.

11. Il beffardo (1'40") 38
 (Nove Profili umani)

Allegretto $\text{♩} = 118 - 120$

mp *p* *p < mp > pp* *mp*

La tècnica del *ricochet* destaca en aquesta obra de caràcter gracíos que s'ha d'interpretar a *tempo libero*.

Gracious and in a *free tempo*. Notice the *ricochet*.

La técnica del *ricochet* destaca en esta obra de carácter gracioso que debe interpretarse a *tempo libero*.

8. Lipiński II (2'42") 29
 (Cinque Capricci da concorso)

Poco allegretto $\text{♩} = 100$

f marcato *(sempre f)*

Comença amb una melodia d'ambient popular marcada i decidida. L'Allegro que la segueix és llarg i d'escriptura més difícil, però molt factible i agraïda.

Begins with a melody in a folk style that is both marked and decisive. The long Allegro which follows is more difficult but approachable and gratifying.

Empieza con una melodía de ambiente popular marcada y decidida. El Allegro que la sigue es largo y de escritura más difícil, pero muy factible y agradecida.

10. L'ostinato (1'04") 36
 (Nove Profili umani)

Allegretto $\text{♩} = 148 - 150$ (tempo rigorosamente uguale)
tallone

f

El tempo d'aquest primer «perfil humà» ha de ser rigorosament invariable. Aquest capricci demanda una articulació uniforme i *marcato*. Les notes dels acords triples i quàdruples han de sonar sempre simultànies.

Tempo never changes. Uniform and *marcato*. Three and four-note chords are always simultaneous.

El tempo de este primer «perfil humano» debe ser rigurosamente invariable. Este capricho demanda una articulación uniforme y *marcato*. Las notas de los acordes triples y cuadruples tienen que sonar siempre simultáneas.

12. Il timido (2'00") 40
 (Nove Profili umani)

Andantino $\text{♩} = 60 - 63$
sord. *III*

poco express. *III*

Capricci lent i un xic temorós, així com una mica suplicant.

Lento and somewhat fearful, also a little pleading.

Capricho lento y algo temeroso, así como un poco suplicante.

13. L'isterico (2'00") 41

(Nove Profili umani)

Allegro ♩ = 136 - 138

Cal exagerar els *ponticelli* que apareixen en aquest caprici rampellut i amb un cert descontrol.

Impetuous and with a certain lack of control. Exaggerate the *ponticelli*.

Se deben exagerar los *ponticelli* en este capricho arrebatado y con un cierto descontrol.

15. L'euforico (2'20") 44

(Nove Profili umani)

Allegro molto

Aquest és un altre caprici de ritme ràpid, caràcter alegre i pols regular. El tema principal que el distingeix ha de ser ben marcat.

Fast, happy and regular rhythm. The theme should be very marked.

Este es otro capricho de ritmo rápido, carácter alegre y pulso regular. El tema principal que lo distingue debe ser bien marcado.

17. L'ironico (1'42") 48

(Nove Profili umani)

Moderato ♩ = 76 - 80

És un caprici refinat de ritme desconcertant, en què les pauses tenen un paper important. Cal exagerar una mica els matisos.

Disconcerting rhythm. Emphasize the nuances. The pauses are important and everything is very refined.

Es un capricho refinado de un ritmo desconcertante donde las pausas son importantes. Deben exagerarse algo los matices.

19. La leggerezza (2'00") 53

(Due Capricci-studio)

Introduzione

Andante ♩ = 72 - 76

Cal interpretar l'Allegretto leggerissimo que segueix la introducció lenta amb un caràcter màgic i un legato constant en els grups de sis semicorxeres.

A brief and slow introduction leading to the Allegretto leggerissimo which has a magic quality and a constant legato in groups of six sixteenth notes.

Hay que interpretar el Allegretto leggerissimo que sigue a la lenta introducción con un carácter algo mágico y un legato constante en los grupos de seis semicorcheras.

14. L'innamorato (2'15") 43

(Nove Profili umani)

Adagio

Per mantenir el caràcter tendre i *cantabile* d'aquest «enamorat» cal observar la màxima qualitat en les dobles cordes.

Tender and cantabile. Be very careful with the double strings.

Para mantener el carácter tierno y *cantabile* de este «enamorado» hay que observar la máxima calidad en las dobles cuerdas.

16. Il sonnambulo (2'04") 47

(Nove Profili umani)

Lento ♩ = 50 - 52

El «perfil» més delicat: volàtil i misteriós. Evoca una jove que s'aixeca de nit, recorre l'apartament i torna a dormir al seu llit.

Very special. The most delicate of all. Volatile and mysterious. Imagine a thin young girl getting out of bed, walks throughout her apartment and returns to bed to sleep.

El «perfil» más delicado: volátil y misterioso. Evoca una joven que se levanta de noche, recorre su piso y vuelve a dormir a su cama.

18. L'appassionato (2'00") 50

(Nove Profili umani)

Andante sostenuto ♩ = 88 - 92

El caràcter de la primera part d'aquest «perfil» és molt operístic i -a partir del Più mosso- enèrgic, una mica furiós.

The first part is very operatic. Later, beginning with the Più mosso, the music is energetic and furious.

El carácter de la primera parte de este «perfil» es muy operístico y -a partir del Più mosso- enérgico, algo furioso.

20. Il glissando (2'00") 56

(Due Capricci-studio)

Introduzione

El glissando és de per si un efecte de comicitat. L'inicial és sorprenent, ja que arriba a les dues octaves: és de fet una expectació. L'Allegro que continua és divertit i humoresc.

The glissando is an effect that is used for comic moments. Its beginning is already surprising and it continues for two octaves. It is exciting. Later the music pushes forward to the enjoyable and humorous Allegro.

El glissando es de por si un efecto de comicidad. El inicial es sorprendente, dado que llega a las dos octavas: es de hecho una expectación. El Allegro posterior es divertido y humoresco.

21. Riflessione (4'30") 59

(Quattro Capricci da concerto)

Lento

delicato

Comença amb un Lento molt delicat de caràcter llunyà. Apareix una segona part suau i nostàlgica que va *in crescendo* fins a arribar a un ràpid Allegro. Aquest s'inicia ja molt mogut fent dibuixos acadèmics i ràpides escales amb tercera i sisenes que porten a un breu passatge en la quarta corda de caràcter contundent. Seguirà l'Allegro una mica més lent i que en un cert moment decideix pujar al registre sobreagut mitjançant una escala cada vegada més lenta i amb *saltellato* per a quedar penjat amb un harmònic i **pp**.

The opening lento is very delicate with a distant quality. The second part is gentle and nostalgic and has a *crescendo* leading to a fast Allegro. This section begins with technical passages similar to many etudes as well as rapid scales with thirds and sixths that lead to a brief passage on the fourth string with a forceful character. This is followed by a somewhat slower Allegro which at a certain moment jumps to the high register by a scale always getting slower with *saltellato* and ending in a **pp** harmonic.

Empieza con un Lento muy delicado de carácter lejano. Aparece una segunda parte suave y nostálgica que va *in crescendo* hasta llegar a un rápido Allegro. Este se inicia ya muy movido haciendo dibujos académicos y rápidas escalas con tercera y sextas que llevan a un breve pasaje en la cuarta cuerda de carácter contundente. Seguirá el Allegro algo más lento y que en un cierto momento decide subir al registro sobreagudo mediante una escala cada vez más lenta y con *saltellato* para quedar colgado con un armónico y **pp**.

23. Giocando (3'42") 64

(Quattro Capricci da concerto)

Mosso

És un caprici juganer i també de ritme ràpid. Conté dos temes principals de caràcter humorístic amb *spiccato* que contrasta amb ràpids lligats de semicorxeres i una particularitat molt destacable: apareixen quatre trinats que vénen a ser com una espècie d'interrupció que imiten un ocell cantaire que apareix de sobte.

A playful capriccio with rapid rhythm. It has two principal themes that are humorous with *spiccato* that contrast with rapid *legatos* in sixteenth notes that is particularly notable: there are four trills which are a sudden interruption imitating a bird song.

Es un capricho juguetón y también de ritmo rápido. Contiene dos temas principales de carácter humorístico con *spiccato* que contrasta con rápidos ligados de semicorcheas y una particularidad muy destacable: aparecen cuatro trinos que vienen a ser como una especie de interrupción que imitan un pájaro cantor que aparece de repente.

22. Il sorriso (2'00") 62

(Quattro Capricci da concerto)

Introduzione
Moderato

f

rit.

dim.

Aquest caprici té una introducció melòdica dividida en dues parts que desemboca en un Allegro con brio, molt semblant al ritme del *Capricci núm. 13* de Paganini. És enèrgic i vigorós, amb la particularitat de ràpids canvis de corda. El considero una bona preparació per a l'esmentat caprici de Paganini.

A melodic introduction divided into two parts which leads to an Allegro con brio with a rhythm that is very similar to that of the *Capricci, No. 13* by Paganini. Energetic and vigorous with rapid changes of strings. The composer believes that it is a good preparation for the previously mentioned Paganini Capricci.

Este capricho tiene una introducción melódica dividida en dos partes que desemboca en un Allegro con brio muy parecido al ritmo del *Capricci nº 13* de Paganini. Es enérgico y vigoroso con la particularidad de rápidos cambios de cuerda. Lo considero una buena preparación para el mencionado capricho de Paganini.

24. Milsten caprice (4'40") 68

(Quattro Capricci da concerto)

Andantino (tempo un poco rubato) $\text{♩} = 46 (\text{♩} = 138)$

Està dividit en tres parts. La primera, de tall paganinià, és un Scherzo en *legato*, caprichós i juguetón al qual segueix un ràpid i lleuger Allegro seguit d'un Presto amb ràpides i contundents dobles cordes. De manera sobtada ascendeix al registre agut on inicia un Meno mosso *tranquillissimo* que acaba desapareixent en l'espai.

A capriccio divided into three parts. The first is a legato Scherzo in the style of Paganini, capricious and playful, which is followed by a light and rapid Allegro leading to a Presto with fast and forceful double strings. It suddenly jumps to the high register and begins a Meno mosso *tranquillissimo* which melts away into space.

Está dividido en tres partes. La primera, de corte paganiniano, es un Scherzo en *legato*, caprichoso y juguetón al que sigue un rápido y ligero Allegro seguido de un Presto con rápidas y contundentes dobles cuerdas. De manera repentina asciende al registro agudo donde inicia un Meno mosso *tranquilissimo* que acaba desapareciendo en el espacio.

24 Capricci

Primi quattro Capricci

a la meva filla Susanna

1. Burlesco

Allegro grazioso e con brio ♩ = 96-100

Jordi Cervelló
(1935)

Sheet music for piano, page 1, measures 1-19. The music is in common time (indicated by 'c') and consists of two staves. Measure 1 starts with a forte dynamic (f) and a bass note. Measures 2-3 show a transition with changing dynamics (p, f). Measure 4 begins with a forte dynamic (f). Measures 5-6 show a continuation of the rhythmic pattern. Measure 7 starts with a forte dynamic (f). Measures 8-9 show a continuation of the pattern. Measure 10 starts with a forte dynamic (f). Measures 11-12 show a continuation of the pattern. Measure 13 starts with a forte dynamic (f). Measures 14-15 show a continuation of the pattern. Measure 16 starts with a forte dynamic (f). Measures 17-18 show a continuation of the pattern. Measure 19 ends the page.

2. Legato soave

Jordi Cervelló
(1935)

Introducció: moderato $\text{♩} = 84-88$

Vivace e molto leggero $\text{♩} = 84-88$

pp molto leggero

a María Dueñas
24. Milstein caprice

Jordi Cervelló
 (1935)

Andantino (tempo un poco rubato)

$\text{J.} = 46$ ($\text{J.} = 138$)

Musical score for the first section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with a dynamic of mf and markings *flessibile*, *espressivo*, and *grazioso*. The second staff begins with mf and *(un poco più forte)*, followed by a ritardando (rit.) indicated by a diagonal line with a dot. The key signature is A major (no sharps or flats).

Musical score for the second section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with p and *grazioso*. The second staff begins with p and *leggiero*, followed by mf and pp .

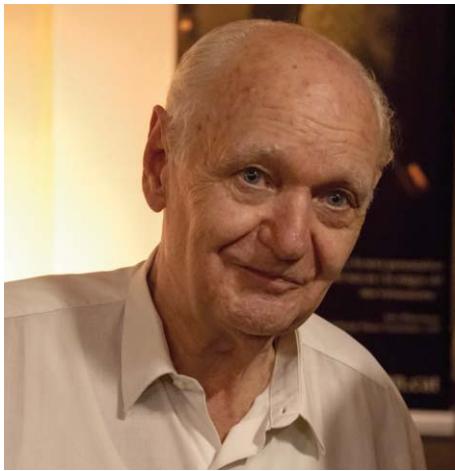
Musical score for the third section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with mf . The second staff begins with p and *pizz. arco*, followed by mp , p , mf , and p *grazioso*.

Musical score for the fourth section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with p and *leggiero*. The second staff begins with pp and *sfz*, followed by $8va^-1$, I , pp , *leggerissimo*, and 5 .

Musical score for the fifth section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with a dynamic of p . The second staff begins with p and *cresc.*

Musical score for the sixth section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with mf and *cresc.* The second staff begins with 0 , 4 , 0 , 1 , 4 .

Musical score for the final section of the piece. The score consists of two staves. The first staff starts with p . The second staff begins with III , II , III , II , III , III , 2 , V , f , and ff .

Jordi Cervelló

Nascut a Barcelona el 1935, inicià el contacte amb la música per mitjà del violí (de la mà de l'inoblidable Joan Massià, de Rosa García Fària, de Franco Tufari i d'Eugen Prokop), instrument del qual és un pedagog qualificat. També treballà la composició amb Josep M. Roma i aprofundí la vocació creadora a través de diverses relacions i experiències autodidactes. L'affinitat amb el violí ha inspirat una part substancial de la seva obra, un fet que no exclou una producció simfònica considerable, difosa a les principals ciutats europees, als EUA i a Israel, per prestigioses orquestres de l'Estat i de l'estrange.

Precisament perquè ell mateix ha estat instrumentista i ha après a assaborir la música interpretant obres alienes, la música de Cervelló sempre ha intentat aportar als executants alguna experiència positiva, a nivell personal, estètic o tècnic. El seu temperament l'ha portat a prendre per model els clàssics del nostre segle, conreant una tonalitat oberta i ampliada i atorgant una particular atenció als problemes de l'equilibri i de la forma. En línies generals, amb el pas dels anys, la seva música ha tendit a evolucionar des d'una sensibilitat més expressionista a una concepció més diàfana i tonal.

Born in Barcelona in 1935, Jordi Cervelló's first contact with music was through the violin (under the guidance of the unforgettable Joan Massià and Rosa García Fària, Franco Tufari and Eugen Prokop) and he is now a qualified violin teacher. He studied composing with Josep Maria Roma and he furthered his creative vocation through his acquaintance with other musicians and by studying on his own. A large part of his work is inspired by his identification with the violin, although he has also produced a considerable number of symphonic works which have been played in the main European cities, in the US and in Israel by prestigious state and foreign orchestras.

It was because he was an instrumentalist and he learned to appreciate music by playing other people's works that Cervelló has always tried to make his works into a positive experience for the players on a personal, aesthetic and technical level. His temperament led him to draw from the examples cast by the classical composers of this century and he gave his works an extensive, open, tonal quality and paid particular attention to the problems of equilibrium and form. In general terms, his music has developed from a more expressionist style to a more tonal and transparent colour.

Nacido en Barcelona en 1935, Jordi Cervelló inició su contacto con la música a través del violín (de la mano del inolvidable Joan Massià y de Rosa García Fària, Franco Tufari y Eugen Prokop) instrumento del que es un pedagogo calificado. Estudió composición con Josep María Roma y profundizó en su vocación creadora a través de diversas relaciones y experiencias autodidactas. La identificación con el violín inspiró una parte sustancial de su obra, hecho que no excluye una producción sinfónica considerable, difundida en las principales ciudades europeas, en los USA y en Israel, por prestigiosas orquestas estatales y extranjeras.

Precisamente por su condición de instrumentista y porque aprendió a saborear la música interpretando obras ajena, en su producción, Cervelló ha intentado siempre aportar a los ejecutantes alguna experiencia positiva a nivel personal, estético o técnico. Su temperamento le llevó a tomar como ejemplo a los clásicos de nuestro siglo, cultivando una tonalidad abierta y ampliada y otorgando una atención particular a los problemas del equilibrio y de la forma. En líneas generales, con el paso de los años su música ha ido evolucionando desde una sensibilidad más expresionista hacia una concepción más diáfana y tonal.

Lluís Millet